

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Privilegio Clericorum. Cap. xi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

DE PRIVILEGIIS CLERICORVM.

Cap. XI.

S V M M A R I V M.

- 1 Laicus non poteſt eſſe Vicarius Episcopalis,
Et clerici à iurisdictione ſeculari ſunt
exempti, cui, nec cum iuramento, ſe
ſubjicere poſſunt.
- 2 Privilegio ſori gaudet quamplures cleri-
ci ſacris non initiati.
- 3 Virginitas in uxore clerici, quare requi-
ratur, & quid ſignificet.
Auxilium legu fruſtra implorat, qui in
ipſam committit, ibidem.
Clericus laicum conveniens regulariter
ſorum rei ſequi debet, ibidem.
- 4 Statutum Principis ſecularu ſuper forma
iuramenti in foro ſeculari praſtandi,
aut in alio facto, an liget clericos, late
diſcutitur.
- 5 Clerico litigante in foro ſeculari lege ca-
nonica, tunc cenſetur, quòd causa agi-
retur ſecundum modum illius iudicij,
& quomodo hac intelligatur, vide ſub
num. ſeq.
- 6 Leges Imperatoris in adiutorium Eccleſiæ
licet aſſumere.
- 7 Conſtitutio laicorum jura eccleſiaſtica
diſſolvere non poteſt.
- 8 Clericorum cauſas Papa iudicibus ſacula-
ribus delegare poteſt.
- 9 Clericus eſt major quocunq; laico.
- 10 Sacerdotes & Dij, & Angeli appellan-
tur.
Difficultas impoſſibilitati æquiparatur,
ibid.
- Inferior non poteſt iudicare ſuperiorem,
ibidem.
- 11 Clericus ſine ſuperioru liſentia coram ju-
dice laico jurare, aut teſtimonium di-
cere non licet.
- 12 Conſtitutiones laicorum contradicentes
canonibus non ſunt ſervanda.
- 13 Privilegium principis ſemper eſt intelli-
gendum citra præjudicium tertij.
- 14 Clericus non cogitur ſatiſfacere credi-
toribus, niſi deducto, ne egeat, &
num. ſeq.
- Ceſſio honorum non liberat debitorem,
ſed facit, ne debitor in carcerem de-
trudi poſſit, ibidem.
- 15 Clericus non habens, unde ſatiſfaciat ſuis
creditoribus, debet praſtare cautio-
nem, ſaltem juratoriam, de ſolven-
do, cum venerit ad pinguiorem ſortu-
nam.
- 16 Clerici obligantes ſe in forma Camera
Apoſtolice, renunciant quibuſcunq;
legibus, & legum auxiliis.
- 17 Clerici, vel monachi, tutela & cura im-
munſtatem habent.
- 18 Clerici ſunt immunes à poenitentia pu-
blica, prout ad illam publicè peragen-
dam laici tenentur.
- 19 Familia Episcopi gaudet privilegio ſori.
- 20 Familia armata ipſius Episcopi eodem
privilegio gaudet.
Familia appellatione, qui veniant, ibid.

- 21 Sacerdotibus apud Gentiles quanta esset veneratio, & quantum honor tribueretur, & num. 31.
- 22 Constantinus Imperator, quantum tribuerit sacerdotibus: item & Imperator Valentinianus.
Valentiniani Imperatoris pietas qualis fuerit, ibidem.
- 23 Episcopus qualis eligi debeat, & nu. 27.
- 24 Imperator electioni Episcoporum non debet interesse, quibus caput suum submittere debet.
- 25 Ambrosius nondum baptizatus fuit electus Episcopus Mediolani.
- 26 Integritas Præsidentium salus est subditorum.
- 27 Eligendi non sunt ad Episcopatum, nisi quos probabilis vita, & ecclesiastica disciplina commendet.
- 28 Reges & Principes non debent præesse Episcopis, sed illi subesse, & obedire tenentur.
- 29 Pontificalis dignitas est major regia.
- 30 Sacerdotes sunt Regum, & Principum patres, & magistri.
Corona, quam in capite gerunt Sacerdotes, quid designet, ibid.
- 31 Alexander Magnus reverentiam sacerdoti adhibuit.
- 32 Argumentum ab exemplis paganorum desumi potest.
- 33 Ioannes Chrysostomus in exilium pulsus, quam celso animo plura passus sit.
- 34 Honorius Imperator Arcadium fratrem acriter de male gestis contra Io. Chrysostomum reprehendit.
- 35 Imperium & ruere, & stare precibus sacerdotum ostenditur.
- 36 Innocentius papa quam agrè tulerit mortem S. Io. Chrysostomi.
- 37 Innocentius Papa Arcadium Imperatorem, & Eudoxiam à perceptione sanctissimi Corporis Christi segregavit, & resjecit.
- 38 Arcadius Imperator supplex se pœnitere sua epistola fatetur, veniam petendo.
- 39 Innocentius Arcadium humiliter supplicentem ad sacrum Eucharistia Sacramentum sumendum restituit.
- 40 Eudoxia Imperatricis genus mortis.
- 41 Arcadij Imperatoris iusto Dei iudicio intempestiva mors.
- 42 Io. Chrysostomi persecutores vindicta divina fuerunt percussi.
- 43 Cyrillus Episcopus acerbè excruciatu, & afflictu fuit.
- 44 Henrici Angliæ Regis scelera, & supplicia.
- 45 Henrici III. Francorum Regis, & Cardinalis Guisii mors violenta.

Vicarius Episcopalis esse non potest laicus, quia indecorum est, laicum viros ecclesiasticos iudicare, cap. in nova; ver. indecorum. 16 q. 7. & Abb. in cap. discernimus, nu. 12. & ibi Felin. num. 6, de iud. & hoc est unum ex privilegiis, quæ cum prima tonsura acquiruntur, quod, quis concurrentibus postea aliis requisitis, effici potest Vicarius episcopalis. Prima tonsura initiati acquirunt etiam privilegium

foxi, quo sunt exempti à iurisdictione Imperatoris, ac quorumcunque Principum, & Magistratum sæcularium, quod privilegium habent à Deo, cap. si Imperator, 56, dist. Innoc. in cap. 2, num. 1, de major. & obed. Covarr. pract. quest. c. 31, n. 2, ver. prima conclusio, & n. 3, & l. statuimus, C. de episc. & Cleric: nec medio iuramento possunt se subicere potestati laicali, cap. at si Clerici, de iud. & cap. si diligenti, de foro comp.

comp. cum simil. privilegium autem fori difficilius perditur, quam privilegium canonis, cum privilegium fori emanaverit à jura divino, & ab ipso domino, qui ait, *Nolite tangere Christos meos. dicto c. si Imperator, & Graff. decis. aur. c. 5 par. 2. lib. 3. n. 4.*

2. Eodemque privilegio gaudent ꝑ quamplures sacris ordinibus minime initiati.

Primò beneficia ecclesiastica obtinentes.

Sed quoniam interdum dubitatur, nunquid clericus beneficiatus teneatur possessionem beneficii probare (inquit) Farinac. quòd sic. & ita observari vidisse, ut in *prax. crim. q. 8. sub num. 45 & 70.* cujus opinio-³ nē credo veram in illo casu, quo reus maximas, & urgentes habeat contra se præsumptiones, quibus cessantibus, putò sufficere litteras clericatus, & obligationis beneficii, cum prope intentiones, & impedimenta secularium, & alia legitima impedimenta possessio adipisci non possit, & bene novit sacra congregatio, ut refert Paris, *de resignat. benef. lib. 7. qu. 1. nu. 47.*

Secundò clerici prima tonsura insigniti, vel in minoribus ordinibus constituti, licet beneficia ecclesiastica non obtineant, dummodò clericalem habitum, & tonsuram deferentes, alicui ecclesiæ ex mandato Episcopi inserviant, vel in seminario clericorum, aut aliqua schola, vel Universitate de licentia Episcopi, quasi in via ad majores ordines, versentur. Conc. Trid. *cap. 6. de reform. sess. 23.*

Tertiò clerici in sacris ordinibus constituti, etiam quòd in habitu, & tonsura non incedant. Clar. in *prac. crim. qu. 36. sub. vers. hac autem* & Farinac. in *d. qu. 8. nu. 70.*

Quartò clerici conjugati cum unicis, & virginibus, modò alicujus Ecclesiæ servi-

tio, vel ministerio ab Episcopo deputati eidem ecclesiæ serviant, vel ministrent, & clericali habitu, vel tonsura utantur, *c. unic. de cleric. conjugat. in 6. & Concil. Trid. dicto c. 6. §. in clericis.*

Conjugati autem ad secundas nuptias convolantes omni privilegio clericali exuuntur, ita ut, nec etiam tonsuram portare possint, gl. in *d. c. unic. in ver. unicis, & c. unic. de big. eo. lib. nec.* qui cum vidua, aut alias corrupta contraxerint, & eam cognoverint, privilegio clericali gaudere possunt gl. in *d. cap. unic. in ver. virginibus.* & ibi Dom. & Philipp. Fran. *de cler. conjug. & c. debitum extra de bigam. non ord. ꝑ.* Virginitas verò in uxore requiritur, quia significat, Ecclesiam triumphantem, in qua non est macula, neque ruga, quæ semper virgo permansit, saltem mente, unde Apostolus, *despondi enim vos uni viro, &c.* Paul. 2. ad *Corinth. c. 11. in princ. c. nuptiarum, §. deinde, 27. qu. 1. & gloss. pen. in d. c. debitum.*

Clerici verò non beneficiati, etiam in quatuor minoribus ordinibus constituti, habitum, & tonsuram non deferentes privilegio clericali gaudere non possant, sed pars laicis sunt censendi, Covarruv. *lib. 2. var. resolut. cap. 1. num. 9. & Conc. Trid. d. c. 6. sess. 23.* & est ratio, quia cum spernant decreta Pontificum, & sacri Conc. frustra Ecclesiæ implorant auxilium, qui committunt in ipsam, *cap. fin. de immun. eccles. c. 2. ne cler. vel mon. & cap. in audientia de sentent. excommun.*

Quod tamen procedit, si clericus continuò taliter in habitu laici incedat, & secularibus se immisceat, quòd pro laico habeatur, & reputetur, secus autem, si alicui ecclesiæ inserviat, & regulariter habitum deferat, & tonsuram clericalem, quia tunc, si in

si in habitu laicali reperiat, & delinquat, privilegium fori non amittit, *cap. contingit*, & ibi Abb. *cap. in presentia de sententia excomm. clem. 1 & 2. de vit. & honest. cleric.* & Diaz. *in pract. crim. cau. c. 69. & 70. n. 2.* & Farinac. *in pract. crim. qu. 8 n. 60.*

Quæti nunc potest de statuto Principis secularis, quo cavetur, quòd oblato juramento litis decisivo, illud præstare debens, duobus intortitiis accensis genibus flexis coram altari, quòd in loco tribunalis esse debet manibus super sacrosanctis Evangelii positis, jurare teneatur, imprecando iram Dei, & vindictam contra Ananiam, & Saphiram conjuges mentientes illaram, aliasque penas in eod. decreto appositas, si indicto ejus juramento mentiatur, & ulterius, quòd faciat puram, & meam donationem fisco seculari de quadam pecuniarum summa, pro qua contra ipsum realis, & personalis executio fieri possit absque aliquo processu, & scriptura casu, quo iurans reprobaretur, si clericus conveniat laicum, quo casu regulariter forum rei sequi debet, *c. si clericus, c. cum sit generale. de for. comp. & Oldr. consil. 83. n. 3.*

4 An clericus, † cui coram iudice laico juramentum sub dicta forma defertur, illud ad formam dicti decreti subire teneatur, vel forma sit rejicienda, & certum est, quòd decretum Principis secularis super forma juramenti in foro seculari præstandi non ligat clericos, quia illud juramentum est litis decisivum, *c. & si Christus. de iurejur. l. 2. l. admonendi, & l. iusturandum. eod. tit.* propterea, licet clericus agens contra laicum coram iudice seculari subijciatur legibus illius fori, hoc procedit, in præparatorijs, & ordinatorijs litis, in quibus servantur leges & statuta fori, in quo litigatur, secus in deci-

foriis Abb. *in d. c. Ecclesia S. Maria. n. 25. in fin. & ibi Dec. num. 43. & 44. & Felyn. n. 55. & 81. de constit. & Corn. d. consil. 114. n. 4. in princ. vol. 2.* † quia statutum, vel consuetudo laicorum non potest astringere clericos, cum imperiali iudicio non possint ecclesiastica jura dissolvi, *capitulo 1. distinctione 10. capitulo qua in ecclesiarum de constit.*

Licet enim clericus actor forum rei regulariter sequi debeat, *cap. experientia. 11. quest. 1* subijcitur tamen foro seculari jure Pontificio, † quia Papa potest iudicibus secularibus causas clericorum delegare, *c. Mennam, 2. q. 4. Abbas in eod. cap. ecclesia S. Mariae, n. 6. & Felyn. etiam num. 6. vers. & pro limitatione*, sed non sequitur, quòd decretis Principum, vel legibus municipalibus in decisorijs subijciantur. Abb. *in cap. fin. n. 3. de reb. Eccl. non alienan. cum aliis supra deductis*, præsertim in juramento præstando sub dicta forma in foro seculari coram multitudine laicorum intortitiis accensis, & genibus flexis, stante, † quòd clericus est major quocunq; laico, *c. 1. in fine. 17. dist. c. qui dubitet. 96. dist. cap. duo sunt. 12. q. 1. & c. 1. §. quia verò. de sac. vnt.*

Sacerdotes à Deo Dii, † & quandoq; Angeli appellantur, Diis non detrahes, & Principi populi tui non maledices: *Exod. c. 22. ego dixi Dii estis, & filii excelsi omnes: psalm. 81. cap. sacerdotibus. 11. q. 1. cap. futuram vers. vos à eminent. 12. q. 1.* Sacerdotes enim à Regibus sunt honorandi, & non iudicandi *d. c. sacerdotibus* indignum quippe est, ut sacerdotium senatus iudicet, cum pateat populum sequendum non esse, sed docendum, ut inquit, Baron *Annal. Eccl. 904. §. Episcopi*, & cum salva sacerdotali dignitate, forma dicti juramenti ecclesiasticis per-

N sonis,

lonis, haud servari possit, non ligat clericos, quia illius difficultas impossibilitati æquiparatur, *cap. brevi. de iure iur. & Felin. in ead. c. Ecclesia s. Mariae. num. 86.*

Et, eum iuramentum prædictum non concernat bona temporalia tantum, sed comprehendat etiam personas, id est à clericis in foro seculari servari non debet. *Abb. in d. c. quod clericum. num. 11. in fine, & numer. 23. de for. comp. & in cap. postulasti. num. 15. eod. tit. cum personam subijcere non possint laicis sibi inferioribus contra naturalem rationem, quod inferiores iudicent superiores, cap. inferior. 21. distin. cap. cum inferior. & ibi Abb. in princ. & num. 1. 12. de major. & obed. Præterea non solum iuramentum litis decisivum sub dicta forma clericus coram iudice laico præstare minimè tenetur, sed nec aliud quodcumque iuramentum de calumnia præstare debet, sine licentia sui Episcopi, aut alterius ecclesiastici legitimi superioris. *Bar. in l. cum clericum. c. de Episc. & cleric. Innocent. in cap. 1. nu. 1. & 2. de iur. calum. & ibi Abb. num. 17. Bald. in l. quoniam liberi, num. 4. C. eod. tit. & Spec. de test. num. 36. lib. 1.**

Nec superior licentiam jurandi tribuere potest, nisi secundum juris dispositionem, quæ non admittit, quod coram laico clericus testimonium dicere debeat, & tunc in manibus Episcopi, vel Vicarij, aut alterius personæ ecclesiasticæ ab Episcopo delegatæ præstari debet, *c. quamquam, ubi etiam gloss. penult. & fin. & archidiacon. 14. quest. 2. ultra quod colligitur, Principis intentionem non fuisse ligare clericos, cum iurantes teneantur facere fisco seculari donationem in eventum perjurij de quadam pecuniarum summa, pro qua executio realis, & personalis*

absque processu fieri possit, cum clerici personam foro laicali subijcere non possint ex supra deductis † Principum enim decreta, ubi canonibus contradicunt, non sunt servanda. *cap. 1. de nov. op. num. Abb. in c. in presentia. num. 28. vers. hoc etiam expresse. de prob. & Alex. in l. etiam filios. num. 4. in fin. ff. soluto matr.*

11 Nam semper Principum decreta † debent intelligi, salvo iure, & citra injuriam, & præjudicium tertij, *l. 2. §. si quis quod, & §. si quis à principe. ff. ne quid in loc. publ. Jas. in l. fin. num. 19. & 20. ff. de const. princ. & Orlisc. decis. 90. num. 11.*

Præmissa sic corroborantur privilegio, quod habent clerici, ne cogi possint satisfacere creditoribus, nisi deducto ne egeant, *gloss. in cap. studeant in ver. ut tale. 50. dist. & Abb. in cap. veniens, num. 4. de transact. gloss. & Bart. in l. miles. num. 3. & Jas. n. 12. ff. de re jud. reprobata opinione Pauli de Castro, & Mathefil. contrarium tenentium, hancque esse communem opinionem testatur Covarr. in lib. 2. var. resolut. cap. 1. num. 49. post princ. quia, licet debitor creditori satisfacere non valens, ut à carceribus liberetur, bonis cedere possit, *l. 1. & ibi Paul. de Cast. nu. 1. & 2.**

13 *C. qui bon. cedere poss. tamen clericus † bonis cedere non tenetur, nec pro are alieno potest carcerari, sed cautionem idoneam de satisfaciendo creditori, si ad pinguiorem devenit fortunam, præstare tenetur. cap. Odoardus, & ibi Abb. nu. 8. de solu. & in defectum cautionis, quod illam præstare non possit, cautio iuratoria illi est admittenda, cap. per v. frat. §. cum ergo & ibi gl. in ver. quam potest de don. inter vir. & uxor. & gl. in d. cap. Odoardus. in ver. idonea. Et hæc conclusio regulariter proce-*

procedit de jure communi ubique locorum, quod clerici conveniri non queant ultra id, quod facere possunt, deductis necessarijs alimentis, ne in opprobrium status ecclesiastici cogantur mendicare, d. gl. in cap. *studeant. l. miles*, ubi gl. in ver. *facere*, & ibi Bar. nu. 3. & Ripa, qui de communi testatur, num. 7. ff. de re judic. Covar. in eod. cap. 1. lib. 2. var. resolut. num. 9. c. diaconi sunt, vers. *mendicat infelix. 93. distinct.* Conc. Trident. cap. 2. de reform. s. ff. 21. & Farinac. in praxi crim. de carcer. & carcerat. quest. 27. num. 56. & seqq.

Addo, dictam conclusionem procedere, etiam quod agatur vigore instrumenti jurati, & quod fuerint late tres sententiae conformes contra clericum, dummodo sit in sacris, vel beneficiatus, aut alias gaudet privilegio clericali, incedendo in habitu, & tonsura, & inserviendo alicui ecclesiae, juxta dispositionem sac. Concilij Trid. cap. 16. de reformat. s. ff. 23. quia adversus executionem sententiarum poterit obijcere, se inopem esse, nec ob id posse excommunicari, aut carcerari, praestita juratoria cautione de solvendo, cum ad pinguiorem devenerit fortunam, juxta dispositionem. cap. Odoardus, de solut. ex traditis per Covar. eod. lib. 2. var. resolut. cap. 1. nu. 9. vers. *quoties vero*.

14 Caveant tamen clerici ¶ de se obligando in Romana curia in forma Camerae Apostolicae, quia contra obligationem Cameralem duae tantum exceptiones in continenti probandae opponi possunt, nempe falsitatis, & solutionis, aut pacti de non petendo, vel quierationis, quae aequipollent solutioni, ut Bar. in l. 1. s. & parvi refert. ff. quod vi, aut clam. Castad. decis. 10. num. 6. de rescript. decis. univ. nu. 2.

de mut. petit. & Gales. ad 4. part. vel claus. de oblig. cam qu. 1. num. 2. & illius obligationis vigore renunciatur. cap. Odoardus. omnibusque legibus, & legum auxilijs quibus, uti, aut iuvari possent, legibus enim in sui favorem introductis quilibet renunciare potest l. si quis in conscribendo. C. de pact. & gloss. 1. in cap. si diligenti. ver. super hac. de for. comp. ita quod clerici, & laici tunc pari modo condemnantur, excommunicantur, carcerantur, & in carceribus detinentur, ut nec pro excarcerationibus obtinenda ad bonorum cessionem admittantur, nisi ex Pontificis gratia speciali, quae per signaturam gratiae expeditur, cum clausula, constituto summarie de paupertate, prout de jure, ut post Staphil. de lit. gratia, & iust. Covar. lib. 2. variar. resolut. cap. 1. nu. 9. vers. *quoties vero*. Quae conclusio, quod legibus in sui favorem introductis quilibet renunciare possit, fallit tamen in privilegio fori, cui clericus eo gaudens non potest renunciare, c. si diligenti, ubi doct. omnes. de for. compet. Caravit. sub. rit. Mag. Cur. 228. n. 2. A ff. super const. Reg. rubr. 45. nu. 21. lib. 1. Covar. pract. quest. cap. 33. num. 2. Roland. conf. 4. num. 9. vol. 1. Alex. de kau. const. 56. nu. 1. Bald. in lib. 1. in fin. C. de jud. sinc. de jud. caus. civi. crim. lib. 1. cap. 11. nu. 35. & 36. & Decian. tract. crim. l. 4. c. 9. n. 61. tom. 1.

¶ Et generaliter Episcopi, presbyteri, diaconi, subdiaconi, & monachi ipso jure gaudent privilegio immunitatis, & ab omni genere tutelae, sive testamentariae, sive legitimae, sive dativae, & curae non solum pupillorum, & adultorum, sed etiam furiosorum, mutorum, & surdorum, & aliarum personarum, quibus tutores, vel curatores a legibus dantur c. generaliter. 16. qu. 1. &

Abb. in c. non minus, num. 15. de immun. Eccles.

16 Laici autem † publicè poenitentes solemnem poenitentiam peragere tenentur, coram Episcopo civitatis sacco induti, nudis pedibus, & alijs solemnitatibus servatis, de quibus in cap. poenitentes, & cap. in capite. 50. dist. clerici tamen solemnem poenitentiam peragere non permittuntur. cap. confirmandum. 50. dist. & gl. in cap. presbyter. 28. dist. sed, si sit depositus, vel pro publico crimine damnatus sacerdos, publicam poenitentiam peragere potest. dist. cap. presbyter. & ibi gl. & gl. in eod. c. confirmandum, & ratio prohibitionis fuit propter scandalum, quod subditis immineret, ut in 19 additione ad gl. in d. cap. confirmandum. in ver. poenitentibus, & arg. cap. de hu. ver. qui autem d. 50. dist.

17 Quod † attinet ad privilegium fori, eo gaudet etiam familia Episcopi, licet sit secularis. Abb. in cap. nullus. num. 6. ver. in familia de fo. comp. & in cap. fin. num. 5. de offic. arch. d. Oldrad. conf. 293. nu. 5. ver. potest & alia. Matth. de Afflict. super const. Neap. Rubr. 9. §. intentionis, num. 7. & est communis opinio, de qua testatur. Joann. de Monte Sperello inter conf. Calc. consil. 27. Boss. in tit. de for. comp. num. 172. Clar. in pract. crim. quest. 35. ver. quæro, nunquid familiaru, & Decian. in tract. crimin. tom. 1. lib. 4. cap. 9. num. 47. & 57.

18 † Sub cuius nomine venit etiam familia armata Episcoporum, de qua supra cap. 9. quia familiarum appellatione, omnes, qui in servitio sunt, continentur, etiam liberi homines, qui & bona fide serviunt, vel alieni, etiam, qui in potestate ejus sunt, l. adiles, §. familia, ff. de adil. e-

dist. & omnes, qui cum aliquo habitant, gloss. in cap. 1. 3. quest. 5. & in c. litteris, in verb. de familia, ver. familiares appellantur, de test. & attest. Quod autem Episcoporum familia gaudeat privilegio fori, tenet Dec. in tract. crim. tom. 10. lib. 4. c. 9. n. 47. etiam quod sint laici, ut post Masl. conf. 67. n. 60. Calc. conf. 71. Capic. decis. 12. nu. 2. Joann. de Monte Sperello inter conf. Calc. conf. 72. ubi de communi testatur Abb. in cap. 2. num. 6. de for. comp. Boss. ead. tit. de for. comp. num. 172. Clar. in quest. 35. & alios, quos citat & tenet idem Fatinac. in sua prax. crim. qu. 8. nu. 46. par. 1. tom. 1.

Sacerdotes autem † semper aded fuerunt privilegiati, ac in maxima veneratione habiti, ut etiam Gentiles eorum falsos deos colendo, profanos eorum sacerdotes in admiratione haberent, ipsisque reverentiam, & servitum præberent, uti hominibus sacris à celo missis, & in Græcia dignitas sacerdotalis æquabatur in omnibus regni dignitati, ut testatur Plutarchi quest. Rom. ult. Inter Francos etiam maximam auctoritatem, & potestatem sacerdotes Druidæ nuncupati obtinebant, ut scripserunt Elibanus lib. 14. cap. 34. Cesar. in Com. Bell. Gall. lib. 6. & Pet. Ribaden. in suo tract. de Relig. lib. 5. cap. 35. in princ.

In Urbe Roma sacerdotes illi erant potestate suffulti judicandi, & decidendi causas, & controversias, quæ oriebantur inter ministros eorundem inanum deorum, atque inter magistratus, & personas particulares, ut scribit Dionys. Halicarnass. & inter Germanos sacerdotes determinabant omnia ardua, omni oppositione, & contradictione cessante, Cornel. Tacit.

Tacit. lib. 2. & quod Gentiles, qui deos ligneos, & lapideos colebant, tamen eorum sacerdotibus honorem maximum tribuerent, probat rex. in cap. Sacerdotibus, §. ante eum, 11. quæst. 1. & Petr. Ribad. tract. de Relig. cap. 35 in princ. ubi præmissa, & alia plura Gentilium exemplaz videre licet.

20 Constantinus Imperator ꝑ tantum tribuit sacerdotibus, ut eum primæ generali Synodo, quæ apud Nicæam fuerat congregata, præsideret (ante eam enim non fuerant generales Synodi congregatæ, ut tenet glo. fm. in cap. futuram. 12. qu. 1.) eum querelam quorundam clericorum conspiceret coram se deferendam, ait: Vos à nemine iudicari potestis, quia solius Dei iudicio reservamini; Dii enim vocati estis, & ideo non potestis ab hominibus iudicari, eo. cap. futuram, §. ibidem verò.

21 Valentinianus item ꝑ Imperator mortuo Auxentio Arianae perfidæ & magistro, qui Mediolanensem Ecclesiam ut lupus dilaniaverat, cum vellet, Deo ordinante, ibi Episcopum consecrare, Episcopos vocans, illis inquit: Nostis aperte, divinis eloquijs eruditi, qualem oporteat esse Pontificem, & quia non deceat, eum verbo solo, sed etiam conversatione, gubernare subiectos, & totius semetipsum imitorem virtutis ostendere, testemq; doctrinæ conversationem bonam habere, ꝑ talem

22 in Pontificali constituite sede, cui & nos, qui gubernamus imperium, sincerè nostræ capita submittamus, & ejus monita, dum tanquam homines delinquimus, veluti curantis medicamina, suscipiamus. Cui cum synodus dixisset, ut magis ipse decerneret, sapiens & pius existens Imperator

ipse ait: Super vos est talis electio, vos enim gratia divina potiti, & illo splendore fulgentes, melius poteritis eligere. Cum autem tunc sacerdotes egressi de Episcopali sede tractassent, & ordinatione divina electus fuisset Ambrosius nondum baptizatus, ꝑ exultans Imperator ait: Gratias ago tibi Domine omnipotens, & Salvator noster, quoniam huic viro ego quidem commiseram corpora, tu autem animas, & meam sententiam ostendisti iustitiæ tuæ convenire. Ambrosium verò, qui de sua electione contristabatur, confortavit, illi dicendo: Noli timere, quia Deus, qui te elegit, semper te adjuvabit, & ego adiutor tuus, (ut meum ordinem decet) semper existam, ut in historia eccl. tripar. li. 7. & in c. Valentinianus, 63. dist.

Maximè igitur Imperatores, Reges, & alios Principes Christianos ipsius Valentiniani Imperatoris piissimi imitatores esse decet, ne præcipuè ad regimen ecclesiarum cathedralium imperitis, aut alias minus habilibus faveant: nec ad cathedrales quibus ex fundatione, vel Sedis Apostolicæ indulto illis personas idoneas nominandi, vel eligendi ius competit: personas legitimis requisitis carentes nominent, eligant, vel præsentent; ꝑ quoniam integritas præsentium salus est subditorum, cap. inter corporalia, de translatione Episcop. & Concil. Trident. cap. 1. circa princip. de refor. sess. 6.

23 Cum enim ecclesiæ ꝑ regimen omnis sit angelicis hameris formidandum, invigilare debent principes, ut per ipsos nominandi, & prædicandi digni sint, quorumq; prior vita, & omnis ætas à puerilib. exordiis usque ad perfectiores annos per disciplinæ ecclesiasticæ stipèdia laudabiliter acta testimoniū

præbeat, ut secundum venerabiles beatorum patrum sanctiones assumantur. *ut c. in sacerdotibus. c. Episcoporum & distinctione. cap. su. 59 dist. & Concil. Trident. d. cap. 1. §. ingritas enim. talesque sint, quibus, & ipsi qui temporalia gubernant, sincere sua capita submittere, & ejus monita tunc suscipere possint, ut d. cap. Valentianus, ante med. 63. dist.*

26 Nec indignari debent Episcopis subiacere, & eorum monita suscipere, ¶ quoniam Reges, & Principes Archiepiscopis, & Episcopis suis reverenter assurgere, caput inclinare, & eis apud se venerabilem sedem debent assignare. *d. cap. Valentianus, capit. solita §. hac autem, & ibi gl. in ver. assurgant, & in ver. venerabilem, & Abb. num. 7. de mayo. & obed. non autem negatur, quin præcellat Imperator in temporalibus illos duntaxat sui generis, 30 qui ab eo recipiunt temporalia, sed Pontifex antecellit in spiritualibus, quæ tantò sunt temporalibus digniora, quanto anima præfertur corpori, & tantò est Pontificalis dignitas Regia major, quanto major est Sol Luna. d. cap. solite, vers. quòd au-rem, & vers. sed illa. & est septuagies septies Pontificalis dignitas major Regali, ut ibi per glo. in ver. inter solem, de mayo. & obed. Deus enim constituit sacerdotes super gentes, & Regna, ut evellant, dissipent, ædificent, & plantent. Hier. cap. 1 d. 31 cap. solite, §. potuisses, & ibi Abb. nu. 5.*

28 ¶ Nam sacerdotes Christi, Regum, & Principum omniumque fidelium patres, & magistros censerit, nemo potest dubitare, ut scripsit Gregor. in Epist. in Hermannum Episcopum Metensem relatus in c. quis dubitet 96. dist. & sunt Reges, se, & alios in virtutibus regentes, qui in Deo Re-

gum habent, quòd designat corona, quæ iam in capite gerunt, *ut cap. duo sunt, 12. qu. 1. & c. unico. §. quia verò. de sacr. unct.*

29 Alexander enim ¶ ille magnus, dum ad destructionem Hierusalem pergeret, summum sacerdotem, qui ut illum exciperet, ei Pontificio ornatu indutus occurrit, genibus flexis adoravit: Et Parmenioni ejusdem familiari interroganti, quare illi viro ita se humiliaverit, respondit: Non hominem adoravi, sed Deum, cujus est sacerdos. *Joseph. de antiqu. l. 11. cap. 8. & August. de civitate Dei. l. 18 c. 45. Si enim gentiles in maxima veneratione sacerdotes habebant, multò magis Principes Christiani illis debitum honorem, & reverentiam præstare tenentur, arg. text. in d. cap. Sacerdotibus, §. ante eum, 11. quæst. 1.*

30 ¶ Nam ab auctoritate, quæ procedit, etiam ab exemplis paganorum arguere licet, *ut cap. quæst. ubi Archid. 13. quæst. 2. & d. §. ante eum, ubi Dominicus 11 q. 1.*

Quòdque Principes Christiani cum ecclesiæ ministris reverenter, & favorabiliter se gerere debeant, prædictis, & aliis pluribus exemplis probat Petr. Ribaden. in eodem tract. de relig. 1. cap. 35 per tot. & contrafacientes sapiens Dei judicio gravibus plectuntur poenis, ut de sævientibus contra Joann. Chris. infra patebit.

31 Jo. Chrysostronus ¶ in exilium pulsus, quàm cello animo illud pertulerit, ejus epistola ad Ciriacum data testatur, ubi ita inquit: Etenim ego cum è civitate fugarer, nihil horum curabam, sed dicebam intra memetipsum, si quidè vult me Regina exulem, agat in exilium. Domini est terra, & plenitudo ejus; & si vult secare, secet: idem passus est Isaias, subscribat illi:

illi: si vult in palagus mittere, Ionæ recordabor; si vult in caminum iniicere, idem passi sunt tres illi pueri; si me feris vult obijcere, obijciat, Danielis in lacum leonib. objecti recordabor, si me lapidare vult, lapider, Stephanum habebō primum martyrem socium; & si caput tollere vult, tollat, habeo socium Joan. Baptistam, & si substantiam auferre, auferat, nudus exiui de utero matris meæ, & nudus revertar illuc, Chryf. *Epist. 3. ad Ciriacum relatus à Baron in lib. Ann. to 5. ann. 444. pag. 197. in fine*, & cum in exilium à militib. deportaretur, ægra valetudine toto itinere laboravit, continuis febribus, & stomachi solutione, alijsque gravissimis morbis obsessus, ut in *eo ann. 444. tom. 5. pag. 252. & seq.* & post prædicta aliaque plura, & majora passa 33 Comanæ exul requievit in Domino, ut per eundem Baron, *ead. tomo. 5. anno. 407. pag. 254.*

32 Honorius quidem † Imperator, ægre præmissa ferens, *epistola sua ad Arcadium fratrem Augustum*, qui Eudoxiæ reginæ conjugii obtemperando, cum Joanne Chrysofomo tam male se gesserat, sic est affatus. Nescio, qualis tam potens, & à dæmone immissa impulsio persuasit tibi, o frater, femine committere te ipsum, & patrare talia, qualia nemo alius pius Christianorum regum patravit: Etenim, qui isthinc sunt sanctissimi Episcopi clamant adversus Imperiam nostram, quod magnum Dei Antistitem Joannem, neque legitime, neque ex præscripto canonum, & ab Episcopali sede depulstis, & acerbissimis exilijs, & intolerandis injurijs iniicientes per vim, vita spoliastis, locum tenentes autem Romanæ Ecclesiæ ob vestrum honorem, & legitimi iudicij stabilimentum

missos, qui afferebant hinc litteras, ut omnia integre definirentur, tenuistis; quibus cum nihil humani egistis, amplius, & custodijs diversis conclusistis, ac fame prope necastis, simulque, quas secum ferebant pecunias ad viatici necessitates corporeas, auferri ab ipsis mandastis, & clamantes contra vos ad Deum, atque ingemilcentes nullo sunt habiti loco: adhæc Apostolica mandata nihili facta à vobis sunt, Episcopos sanctos injuste privastis, ac sexcentis injurijs, & exilijs maxime longinquis injuste adjudicastis, aliosque pro his indignos indigne intrulistis. Contende igitur frater, non verbo, sed re, & Deum, & homines, de correctione eorum, quæ non sunt recte acta certiores facere: certus, & ipsum Imperium nostrum, & ruere, & stare præcibus sacerdotum. Baron. *Anna. 407. tomo 5. pag. 260. in princ.*

34 Innocentius enim † Papa I. ob ipsius S. Jo. Chryf. mortem eidem Imperatori Arcadio ita scripsit; Vox sanguinis fratris mei Joannis clamat ad Deum contra te, o Imperator, sicuti quondam Abel iusti contra fratricidam Caim, & is modis omnibus vindicabitur. Et si beatus Joannes vitam reliquit, fide servata, & fluctuantibus confirmatis, in æterna tamen secula sempiternam deliciarum, & immortalis vitæ hereditatem est consecutus; Nova autem Dalida Eudoxia, quæ paulatim te erroris, seu seductionis novacula totondit, execrationem ex multorum ore sibi ipsi introduxit, grave, & quod gestari nequeat, peccatorum pondus colligans, atque id prioribus peccatis suis superaddens Itaque egominimus, & peccator, cui thronus magni Apostoli Petri creditus est, † legrego, & reiscio te, & illam à perceptione immaeulato-

rum

rum mysteriorum Christi Dei nostri, Episcopum etiam omnem, aut clericum ordinis sanctæ Dei Ecclesiæ qui administrare, aut exhibere ea aulus fuerit, ab ea hora qua præsentem vinculi mei legeritis litteras dignitate sua excidisse decerno. Baro. in lib. *Annal. Eccles. eod. tom. 5. Anna 407. pag. 258. circa fi. & pag. 259 in princ.*

36 Archadius verò ad Innocentium ita respondit, † Norunt omnes homines mentis compotes commissa per ignorantiam, nec divinitus, nec per leges puniri, neque adeo quemquam alterius nomine supplicium luere. Omnino, ò Pontifex Dei, ne quæquam eorum, quæ in legatos audacter perpetrata sunt, sciente me factum est, idque ex eo perspicitur, quod eos, à quibus illa orta sunt, severe ultus sum, neque quod magnus ille Ioannes depositus sit, ulla in me culpa ejus rei inhæret, sed infelicibus Episcopis: ubi autem erit pœnitentiæ bonum, nisi ipsi, quos pœniteat, venia tribuatur? Igitur, si nos quidem ex pœnitentibus non essemus, meritò aditus ad veniam clauderetur; & si accusavimus, & condemnavimus nos ipsos, ab his, quæ malè egimus, ne bono quidem pœnitentiæ, quod quidem venia est, excidamus. Quod quidem propterea scripsi, ut mansuetudinem tuam certam redderem, nos, nihil eorum cognitum habuisse, quæ nostris Antistitibus, & clericis acciderunt, cujus rei testem benignam illum Deum imploramus; Nimirum purus, & innocens sum, quod ad ipsorum condemnationem attinet, quippe cum eorum communionem sum usus, causæ nihil erat, quamobrem eos affligeremus, Quod autem attinet ad Eudoxiam, scito me illi parum moderatè pro ratione delicti mercedem retulisse: Quo

lance factum est, ut ex eo morosa, & angustia, difficili gravissimaque correpta ægitudine decumbat, † igitur, quod superest, enixè te obsecro, ut nos à segregatione liberes, nec multipliciter punias, non enim ipse Domitianus idem ob delictum huiusmodi hominem percutit, cum Innocentius alia epistola, inquit, studium, diligentiamque vestram Dei præscripto, & voluntati consentaneam, quam propter ipsius nomen declarastis, accepimus, & probavimus: Quapropter sacris à vinculis soluti ad signa dominica confirmatis animis accidite. Baron. *eod. tom. 5. fol. 259.*

Non longè post Eudoxiæ patratorem in S. Ioann. Chrysostomi scelera ultio dilata fuit, † quoniam non ultra tres menses ab obitu S. Ioannis supervixisse traditur. Genus autem ejus mortis ita contigisse describitur, Cùm pregnans esset, iamque partui vicina foret, fœtus in utero extinctus est, ac, cum eum edere vellet, nequivit, totosque dies quatuor mortuus fœtus in utero retentus computruit, atque uteri quoque abscissum effecit, cumque, neque exiret fœtus, & dolorum finis non esset, quidam ei litteras magicas superposuit: quare, & statim ejecit mortuum fœtum, & simul animam miserrime efflavit. Baron. *eod. tom. 5. Ann. 404. pag. 229.*

39 Nec Arcadius † Imperator, quamvis iunior esset ætatis, trigésimum primum tantum annum agens, ut per Baron. *eod. to. 5. Anna 408. in princ.* diu superstes fuit, cum vix Chrysostomo quadriennium supervixerit, ut ulciscente Deo palàm factum sit, quanto periculo Principes eos insequantur, de quibus illa tam terribilis præcellerit comminatio Christi, Quia tangit vos, tangit pupillam oculi mei, & qui scandalizaverit

veritunum de pusillis istis, qui in me cre-
du it, expedit ei, ut suspendatur mola asi-
naria in collo ejus, & demergatur in pro-
fundum maris, *Matth. cap. 18. Marc. cap. 9,*
Lus. c. 17. & Baron. ead. pag. 220.

40 Alii etiam persecutores † Joan. Chry-
sostomi vindicta divina fuerunt percussii:
Quorundam enim Episcoporum, & laico-
rum corpora morbus assumens variis cru-
ciatib⁹ agitabat, lenta febris intestina de-
pascens, pruritusque intolerabiles totam
superficiē unguibus levabat: Longi quo-
que intestini perpetui dolores, & cholici
passio, cujusdā pedes intercutanei morbi
i. litar, nimia inflatione turgescēbāt. Alii,
nimia humoris redundantia ad manus us-
que derivantis, eos, qui malē subscribere
digitos misto frigori incendio fuerunt ex-
cruciati. Alium aqualiculi tumor, & pu-
tredo ex secretiore parte corporis in lon-
gum se extendens, & vermes gignens a-
critex vexabant, respirandiq; difficultas,
omnium intensio membrorum, imagi-
neq; nocturnæ in canes rabiosos, & di-
strictis gladiis barbaros, & vocem hor-
rendam transeuntes infomne, somnum
que ducebant: Alius equo lapsus, dextro
fracto crure, continuo vitam cum morte
commutavit: Alius, amisā voce, octo
mensibus emarcuit in lecto, qui nec ma-
nus ad os apponere poterat: Alius vivens
crura sensum usq; ad genua per triennium
urebatur, chryseli moleste fatigatus:
Alius inflata lingua cum febre vehemen-
ti non valebat eam in præstitutum à na-
tura locum cōtinere, in pugillari scribens
confitebatur scelus suum, & sic videbatur
iram divinitus illatam, variis in auctores
mali sævire modis. *Baron. lib. annal. ec-
cles. tom. 5, Anna. 404, pag. 219, post med.*

41 Cyrinus verò Episcopus, † qui eun-
dem Joannem convitiis exagitaverat, at-
que eum contumacem sæpius vocaverat,
acerbè excruciat⁹, afflētusq; fuit, ut pes
ejus pu- resceret, & propterea necessitate
adductus, cum à corpore illum abscinde-
ret, lētionem non semel tantum, sed sæ-
pius passus est, quoniam mali contagio
per universum corpus irrepsit adeo, ut al-
ter per ea infectus similiter amputatus sit.
Baro. anno 404. ead. tom. 5, pag. 11. in princ.
Impium quoque Veremundi II. legionis
in Hispania Regis factum Deus vendica-
vit; nam quòd ille in vincula conjecisset
Ouetensem Episcopum tamdiu cessavere
à cælo pluvix arente omnino terra, quā-
diu Episcopus detentus est: ast illo di-
miso, respicienteque Rege, rediere plu-
vix, terræque humor, quo miraculo per-
territus Veremundus, in se rediens, pec-
nitentiam ab Episcopis positam piè per-
egit. *Roder. Palent. par. 2, cap. 22. & Ma-
jol. de admir. nat. reb. colloq. 1. pag. 54.*
in fin.

42 Henricus VIII. † Angliæ Rex, qui in-
ter alia de religione Catholica decreta
contra Lutheranos edixerat.

Primò, in Eucharistia sub panis & vini
specie post consecrationem esse corpus,
& sanguinem Christi, nec amplius rema-
nere substantiam panis, & vini.

Secundò, communicare sub utraque spe-
cie, non esse omnib⁹ necesse ad salutem,
& sub alterutra esse totum Christum.

Tertiò, non licere nuptias sacerdotib⁹.

Quartò, vota castitatis esse præstanda.

Quintò, Missas privatas retinendas.

Et sextò, confessionem auricularē esse
ad salutē necessariam, ac iis, qui secus do-
cerent, uti hæreticis, supplicia gravissima

O

con-

constituerat, & deinde dicta decreta edito publico abolevit; & paulò post Missa in eodem regno fuit abrogata, ut post alios, quos citat, testatur Genebr. in Chron. lib. 4. §. *Henricus VIII. Rex, pag. 724.* is inquam, totus mutatus, ac à recta fide, & Apostolica via devians, Joannem tituli Sancti Vitalis presbyterum Cardinalem Roffen. qui hæresibus suis, & erroribus consentire noluit, horrenda immanitate, & detestanda sævitia, publicè miserabili supplicio tradi, & decollari mandavit, ac fecit; nec non alia quamplura, & non minora delicta contra quamplures Prælatos, & Episcopos, aliasque personas ecclesiasticas, etiam regulares, sibi, ut hæretico, & schismatico, adharere reculantes, in eorum personas crudelissima trucidatione patravit, & etiam in mortuos, & eos quidem, quos in Sanctorum numerum relato, universalis Ecclesia pluribus sæculis venerata est, feritatem exercere non expavit. Divi enim Thomæ Cantuarien. Archiepiscopi sacra ossa, quæ in dicto Regno Angliæ potissimum ob innumera ab omnipotenti Deo illic perpetrata miracula summa cum veneratione in arca aurea in civitate Cantuarien. servabantur, postquam ipsum divum Thomam ad majorem religionis contemptum in judicium vocari, & tanquam cõtumacem, damnari, ac proditorem, fecerat exhumari, ipsas sancti corporis reliquias comburi, ac cineres inventum spargi iussit, omnem planè cunctarum gentium crudelitatem superans: cum ne in bello quidem hostes victores sævire in mortuorum cadavera soliti sint, pro quibus, & aliis pluribus suis excessibus Anno Incarnationis Dominicæ 1538. kal. Januarii, per Paulum Papam III. excom-

municationis, & anathematis poena fuit innodatus, ut in Bull. Roman. c. 20. & Genebrar. in eod. lib. 4. *Chron. pag. 723, §. in odium.* Deus tamen omnipotens tanta scelera impunita non reliquit; nam Rex ipse miser perpetuis agitationibus, angustiis, & angoribus fuit acerrimè vexatus: quoniam dimissa Catharina Austriaca, legitima conjugè, flagrantibus admodum libidinis ardoribus, & flammis captus, Annam Bolenam, propriam filiam de adulterio ex Thomæ Boleni conjugè susceptam, ut scribit Hieronym. Polin. in *histor. eccles. lib. 1. cap. 7.* de facto in uxorem desponsavit, quam postea iusto Dei judicio de adulterio convictam publicè decollare fecit, ut eodem lib. 1. c. 38. matrimonium tertio pariter de facto cum Johanna Seimera contraxit, quæ vix annum secum vixit. Quæ mortuâ, Annam de Cleves, quartam desponsavit, ut eod. lib. cap. 45, & 46. quæ repudiata, ad quintas nuptias cum Catharina Hauarda transivit, quam etiam, uti adulteram, poena capitis multavit, & sexto cum Catharina Parra nuptias celebravit, ut eodem lib. cap. 47. & tandem ex viro forti, pulchræ que staturæ, in tantam deformitatem corruit, ut ob crassitudinem, neque scalam palatii ascendere posset, & vix portas introire, inter quos animæ, corporis, honoris, & famæ gravissimos cruciatus pluribus annis misererrimam vitam sustinens, ante quinquagesimum quintum suæ ætatis annum, anno sal. 1546. infelicem animam exhalavit, ut per eum Hieronym. Polin. *dict. lib. 1. capitulo 51. relatis* ex tot mulieribus Eduardo filio impubere, qui decimo sexto suæ ætatis anno decessit, ut per eundem Hieronym. Polin. *eod. histor. lib. 2.*

lib. 2, cap. 12, in fine, unicaque Elisabetha filia patris in nihilo meliore superstite, in qua defecit descendencia eiusdem Regis, cuius testamentum neque vires, ne-

que executionem habere potuit, ut testatur idem Hieronymus Polin. in eadem hist. lib. 2, cap. 1, in princ.

DE BONIS CLERICORVM.

Cap. XII.

S Y M M A R I V M.

1 Bona, pradia, & possessiones à quo tempore coeperit Ecclesia possidere. 2 Constantinus Imperator, quam liberalitatem Ecclesia fecerit, & quantum ecclesiasticis detulerit. Episcopi locum Apostolorum tenent, ibidem. 3 Constantini donationem Ecclesia Romana factam fuisse validam, probatur ex pluribus. 4 Constantini donatio fuit expressè confirmata, & revocari non potest. 5 Constantini donatio fuit à Deo, & toto orbe approbata, ac spiritu Dei peracta, ita quòd contrarium tenentes, non careant hæresis suspitione. 6 Otho primus huius nominis Imperator, plura Ecclesia Romana confirmavit, & donavit. 7 Idem pro remedio animæ suæ, & filij sui plures civitates, urbes, & oppida Ecclesia Romana donavit. 8 Ecclesia Romana plura, & diversa bona suerunt donata. 9 Pipinus, & Carolus Imperatores plura bona Ecclesia Romana donarunt.	10 Donationes Ecclesia Romana facta per Principes Imperij suerunt confirmata. 11 Bonorum tria genera habent clerici. 12 Bonis ecclesiasticis clerici sustentari debent, quia altari seruiunt. 13 Ecclesia, an bona habuerit tempore Apostolorum. 14 Bona ecclesiastica in quot partes dividenda. Communio rerum frequenter discordias causare solet, ibidem. 15 Bona ecclesiastica sunt pauperum, quorum procuracionem clerici gerunt, & num. 10. 16 Papa est omnium beneficiorum dominus. 17 Episcopi vocantur in partem sollicitudinis Papæ. 18 Bona ecclesiastica sunt patrimonium Christi, & Prælatorum, quoad administrationem: pauperum autem quoad sustentationem. 19 Beneficij ecclesiastici lege naturali tenentur operibus pijs erogare superflua, & num. 13. 20 Decima quare dentur clericis. 21 Oblationes quæ sacerdotibus exhibentur,